

Ilt eyga kann einki gott sjá!

— Mitt nevndarvirksemi og hagtalsvirksemi hjá Føroya fiskimannafelag er grundarlagið undir teimum mongu framstígunum sum hava verið fiskimonnum fyrri seinastu arini sigur Óli Jacobsen

Tað var við áhuga eg leyg-ardagin fór at lesa stórt uppsettu greinina hjá Jákup Egholm í «Sosialin-um» leygardagin. Hugsaði at nú fór ein fiskimaður at takka FF. Maðurin hevur verið við saltfiskatrolara, og hann kundi m.a. takka FF fyrri fylgjandi:

a. Dagstúningin, sum man vera komin væl við hjá honum og hinum

monnum umborð. Henda skipan gav næst-seinasta tús hjá honum uml. kr. 18.000 í part iroknað fritíðarløn fyrri knappar 4 mán. Gevur seinasti túrus helvtina av hesi upphædd gevur dagstúningurin uml. kr. 27.000 síðan í apríl, og er arið tiskil munandi betri enn tað annars vildi verið. Takkað hesi skipan er inn-

tøkutrygd fiskimanna nevnliga munandi bót.

b. Takkað verið hesi skipan er eisini eydnast FF at fáa forskotið hækk-að uppi kr. 14.000, tað var kr. 10.000 fyrst í 1988.

c. Skaðaviðbótin, sum eisini er komin eftir upp-skoti frá FF, og sum gevur monnum minstløn, um teir mugu inn í fremm-anda havn vegna óhapp og

tarnið av hesum er minst 5 dagar. Henda skipan man hava komið mongum lang-faramanni væl við.

Heimsins lön...

Men greinin var í so máta eitt vonbrot. Eingin av hesum stóru batum og sigrum fyrri fiskimenn verða tiknir uppá tungu. Ístaðin verður hildið hant um mitt nevndarvirksemi og hagtalsvirksemi hjá FF. Men tað er just hetta, sum er grundarlagið fyrri nevndu framstígum.

Jákup Egholm hevur bert ringt at bera FF og um hann kann so ikki sigast, at «betur er bótandi hond enn spillandi tunga». Sum tað hann sigur, at frá trolarum í Barentshav-inum er eingin avrokning nakrantíð komin rætt-stundis. Hetta er nú ikki so einfalt. Tað tekur ofta langa tíð at selja eina salt-fiskalast. Men tað er ein fyrimunur hjá fiski-monnum, at teir eru tryggjaðir sin part av endaliga söluvirðinum. Annars kundi reiðarin sum í gomlum dögum keypt lastina, avrokna skjótt, og síðan selt partin hjá manningini avstað við

vinningi, sum hann kundi stungið í egnan lumma.

Ti tekur tað longri tíð at fáa avrokning fyrri t.d. eina saltfiskalast enn fyrri eina ísfiskalast. Hetta er sjálvsagt keðiligt fyrri fiski-menn, og tað kanska skuldi vit fingið eina skipan, soleiðis at ta t.d. 80% av veiðuni eru seld skal restin avroknað fyrri tann miðalpris, sum er fingin fyrri tey 80%. Annars tryggjar hækkaða forskotið, at munandi stórri partur av inntøkuni verður goldin á sjálvum túrinum.

Fyrri ikki at gera reið-ararnar á hesum skipum verri enn teir eru, skal nevnt, at teir lata ofta eitt eykaforskot, tá túr-urin er av, so tað er hóast alt vanliga ein litil partur av inntøkuni fyrri túrin, sum biðir til endaliga av-rokningin kemur.

Viðvíkjandi tilrigging av reiðskapi verður vist til aðra grein. Nú er Jákup Egholm kokkur, so um hann her talar vegna aðrar av manningini eiga teir sjálvsagt at venda sær til felagið. Men við tí illvilja, sum greinin annars osar av, skal hesin pástandur

nókk takast við fyrivarni. Eg havi nevnliga eisini tosað við menn umborð.

Skipini skulu leggjast!

Tað tykjast sum fleiri og fleiri bert vilja loysa trupulleikarnar við at leggja skipini. Millum hesar telist eisini Jákup Egholm. Men har eru fiskimenn so hepnir at hesin spurningur liggur í teirra hondum. Faið valt nýggjan formann og nýggja stjórn, so er slopp-íð!

Skal bert enda við at siga, at vist hevur FF síni brek og framvegis óloystar trupulleikar. Men samstundis hevur FF við samráðingum kunnað út-vegað fiskimonnum bestu inntøkutrygd sum nakrir fiskimenn í heiminum hava.

Hóast hetta ikki er hent við at «leggja skipini», so er tað sanniliga ikki komið av sær sjálvum. Tað liggur nógv arbeiði aftan-fyrri, og um tað hevur verið til gagns ella ikki, munnu fiskimenn sjálvir duga at meta um.

Óli Jacobsen

Reiðskapur umborð á trolarum

Eg skal ikki siga Terja Hammer ringan fyrri, at hann er farin í 14. við síni upptatan av teirri sak, sum vit hava viðvíkjandi arbeiði uppá reiðskap umborð á trolara.

Men tað plagar at vera vanligur síður hjá blaðfolki at fáa søguna lýsta frá hinari síðuni. Men tað hevur 14. ikki gjørt í hesum føri.

Eg skal ikki dylja fyrri, at arbeiði umborð uppá reiðskap er ein óloystur trupulleiki. Tað tykst at vera trupult at seta markið millum vanligt skips-arbeiði, og so arbeiði, sum skuldi verið gjørt á landi. Tað er eisini trupult at hava eftirlit á hesum. Tó er millum nógvar manningar og teirra reiðari fastløgð ein skipan, so tað

slepst undan trupul-leikum.

Terji Hammer hevur gjørt sær tann ómak nagreiniliga at skriva upp, hvat hann hevði arbeiði við reiðskapi í einum ávisum tíðar-skeiði. Vit avgjördu, eisini í samráð við TH, at leggja sak móti reiðarinum, so vit kundu fáa eina dóms-liga avgerð í spurning-inum um hvat hald var í okkara sáttmála. Fingu vit viðhald høvdu vit grundarlag fyrri eini loysn av hesum máli. Tapu vit mátti sáttmálin takast upp til broytingar.

Tíverri hevur henda sak tikið alt ov langa tíð. Tá hon skuldi koma til domsviðgerð varð hon vist til gerðarrætt, og hesin hevur eisini tikið ov langa tíð. Men

hvussu leingi eitt slíkt mál kann taka hevur í hesum førinum FF ella eg sjálvur onga ávirkan á.

Men vónir er um, at málið verður avgreitt fyrst í hesum árinum. Og vónandi kann málið fáa eina slíka avklár-ing, so vit sleppa undan ivamalum av hesum slag í framtíð-ini.

Óli Jacobsen

